

Kvittering på innsendt svar på Høring - NOU 2023: 29 Abort i Norge - Ny lov og bedre tjenester

Saksnummer: 24/1214

Sak: Høring - NOU 2023: 29 Abort i Norge - Ny lov og bedre tjenester

Levert: 22.03.2024 17:10

Svartype: Med merknader

Jeg svarte som: Bruker- og interesseorganisasjon

Avsender: WSO - We Shall Overcome

Kontaktperson: Mette Ellingsdalen

Kontakt e-post: post@wso.no

Høringsuttalelse NOU 2023:29

WSO – We Shall Overcome er en bruker- og interesseorganisasjon for menneskerettigheter, selvbestemmelse og verdighet innen psykisk helse.

- WSO støtter ikke lovgivning som åpner for tvang, og medisinske intervensjoner uten informert samtykke fra personen det gjelder.
- WSO stiller oss bak høringsuttalelsen fra Borgerrettighetsstiftelsen Stopp Diskrimineringen, som dekker og begrunner våre innsigelser til lovforslaget.

Selv om det skrives i merknad at det ikke er grunnlag for å utøve tvang, kan vi ikke se at lovteksten eksplisitt beskytter mot at abort kan skje uten fritt og informert samtykke fra personen det gjelder for kvinner som fratras beslutningskompetanse.

WSO har tidligere rapportert om norsk lovgivning gjeldende abort uten samtykke fra den det gjelder til Tortur-komiteen (2018) og CRPD-komiteen (2019). Vi kan ikke se at det foreliggende lov-forslaget sikrer rettighetene og beskyttelse mot abort ut fritt og informert samtykke for kvinner med psyko-sosiale og intellektuelle funksjonsnedsettelse i tråd med internasjonale menneskerettighetsstandarder og anbefalinger.

Vi henviser til Stopp Diskrimineringens høringsuttalelse for mer utdypende begrunnelse.

Fra WSOs alternativ-rapport til CRPD-komiteen, 2019:

Forced abortion and sterilization of women with disabilities

According to Norwegian law, women with psychosocial or intellectual disabilities can be subjected to forced abortion on the application of a guardian. [1] The woman's consent needs only to be obtained if "it may be assumed that she is capable of understanding the significance of the operation".[2]

According to Norwegian law, sterilization requires consent from a legal guardian when a person is having "a serious mental disorder or serious intellectual disability or serious mental impairment", and a legal guardian can apply for sterilization without the persons consent when the person is deemed not able to make a decision about the intervention.[3]

Both the CEDAW and CRPD Committees have made recommendations calling for the

protection of women with disabilities from forced sterilization and for these practices to be abolished in the law.[4] The UN Special Rapporteur on the rights of persons with disabilities has classified forced sterilization as a pattern of systemic violence being carried out on women and girls with disabilities, causing irreversible harm under the guise of “best interest”, and has called on States to immediately repeal all legislation allowing for the administration of any procedures impacting on the sexual and reproductive health and rights of women and girls without their free and informed consent.[5]

CRPD- komiteens Konkluderende anbefalinger til Norge i 2019:

29. Komiteen er bekymret over at mennesker med nedsatt funksjonsevne, herunder kvinner og barn, fortsatt blir utsatt for ufrivillig medisinsk behandling, herunder tvungen abort og sterilisering.

30. Komiteen anbefaler at konvensjonsparten iverksetter effektive tiltak for å sikre at mennesker med nedsatt funksjonsevne, spesielt kvinner og barns rett til å gi informert forhåndssamtykke til medisinsk behandling respekteres, herunder abort og sterilisering, uansett type funksjonsnedsettelse og alvorlighetsgrad, og sørge for effektive mekanismer for beslutningsstøtte.

Referanser:

[1] Woman who are perceived to have “a severe mental disorder or an intellectual impairment to a considerable degree”.

[2] Act concerning Termination of Pregnancy of 13 June 1975 No. 50.

Unofficial translation of the Act; <http://app.uio.no/ub/ujur/oversatte-lover/data/lov-19750613-050-eng.pdf>

[3] Sterilization Act of 3 June 1977 No. 57.

Persons perceived to have “a serious mental disorder or an intellectual disability or being mentally impaired”.

According to Norwegian law, the person concerned can request sterilization from the age of 25 years (and earlier on specific terms, upon application). However, exceptions applies for persons with psychosocial, mental or intellectual disabilities.

[4] CEDAW/C/JOR/CO/5, para 46; CRPD/C/PER/CO/1, para 35; CRPD/C/ESP/CO/1, para 38.

[5] Statement by the UN Special Rapporteur on the Rights of Persons with Disabilities, 24 October 2017; “Forced sterilization of young women with disabilities must end, UN rights expert says”.

Alle svar må gjennom en manuell godkjenning før de blir synlige på regjeringen.no.